

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Decimo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

vera est adimpletio huius primi præcepti. Sine qua alioqui nullum est prorsus opus quod huic præcepto possit satisfacere. Et sic hoc præceptum est omnium primū, altissimum, optimū, ex quo omnia alia desunt, in quo omnia procedunt, & secundum quod omnia necesse est dirigi & moderari, ita & eius opus, hoc est, spes & fiducia ad gratiā dei, semper est omnium primū, sublimissimū, optimū, ex quo omnia reliqua nascantur, proficiuntur, permanent, dirigantur & moderantur necesse est. Omnia igitur cetera opera huic comparata sunt, veluti, si reliqua præcepta sine primo sint, & tanquā nullus sit deus. Quapropter diuus Augustinus præclare dixit, primi præcepti opera esse, credere, sperare & diligere. Porro dictū est supra, eiusmodi fidem & fiduciam secū affere charitatem & spem. Immo si probe rem introspicias, charitas est prima, vel saltem equalis cum fide. Neque enim possem deo confidere, nisi cogitarem eum velle mihi clementem, propitium, mitem & mansuetū esse. Quo adducor, ut & ipse eum vicissim diligam, eique ex animo confidā, mihi de eo optima quæque persuadens.

Charitas est
fide cōiun-
ctis.

DECIMO.

¶ Nunc ipse vides, omnes quicumque non semper deo confidunt, neque sibi ipsis eius promittunt gratiam, fauorem, & beneuolentiam, in omnibus suis operibus vel passionibus, in vita vel morte. Sed id ipsum circa alias res, vel apud seipsos querunt, hoc dei præceptum non seruare, & vere Idololatriam exercere, etiam si omnium reliquorum præceptorum opera facerent, atque adeo omnium sanctorum orationes, ieiunia, obedientiam, patientiā, castitatem, innocentiam, in vnum simul cumulum congesta haberent. Nam ibi non est opus principale & capitale, sine quo omnia alia nihil sunt penitus aliud, nisi merus fucus, species, color. De quibus nos dominus præmonuit Mathæi. 7. Attendite vobis a falsis prophetis qui ad vos veniunt in vestimentis ouium, intus autem sunt lupi rapaces. Quales sunt quicumque, ut ipsi loquuntur, multis operibus bonis sibi deum conciliant, & amicum faciunt, a deo velut comparantes eius gratiam & fauorem. Tanquam vero deus sit propola, institor, & mercenarius, & qui nolit gratiam & beneuolentiam suam gratis dare. Hi sunt peruersissimi omnium mortalium in orbe terrarum, & qui vel difficile, vel nunquam ad veram viam conuertantur.

Quid idos
lolaria: non
cōfideat deo

Op. Confes-
sionum in cala-
mitatibus.

Consimiliter quicumque in suis calamitatibus & aduersitatibus, huc illuc, vltro citro cursitantes, vbiq; consilium, opem & solatium querant, omisso deo, apud quem ea querenda esse ipsi maxime praeceperunt est. Quos Prophecia Elaias .9. sic increpat. Populus meus stultus, & non est reuersus ad percutientem se, hoc est, deo minus percussit eos, & immisit eis passiones & omni fugas calamitates & aduersitates, vt ad ipsum concurrerent, eius confideret. At ipsi ab eo currunt ad homines, nunc in Aegyptum, nunc in Assiriam, Aliquando etiã ad satanam, Caco demonem, De qua Idololatria multa, vt in eo dem propheta, ita in libro Regum scripta leguntur. Ita hodieq; faciunt omnes sancti Hypocritae, vt quandocumq; aduersitate aliqua premuntur, non ad deum currant, sed ab & prae eo fugiant, hoc tantum cogitantes, quod vel per seiplos, vel humana ope suis malis liberentur, interim tamen sese non modo bonos homines iudicantes, sed etiam iudicari permittentes.

VNDECIMO.

Iustus ex fi-
de viuit.

Hæc est diui Pauli in multis locis sententia, in quibus tantum fidei attribuit, vt dixerit. Iustus ex fide sua viuit. Nam fides id ipsum est, propter quod homo apud deum iustus habeatur. Si ergo iusticia est in fide, clarum est eandem solam omnia dei praecepta implere, & omnia sua opera iustificare. Quando alioquin nemo iustus est nisi omnia dei praecepta impleat. Rursum, neminem quocumq; opera sine fide iustificant. A deo igitur pleno ore S. Apostolus opera rejicit, & fidem commendat & extollit, vt nonnulli verbis eius offensi, dixerint, Ergo nihil bonorum facimus operum. Sed hos tamen tanquam errabundos, & parum prudentes reprehendit. Ita hodieq; fit. Nobis enim rejicientibus magna & splendida opera, absque omni fide facta nostro seculo, aiunt dumtaxat credendum & nihil boni faciendum esse. Nam opera primi praecepti appellantur his temporibus, cantare, legere, organum pulsare, rem diuinam facere, siue celebrare, manus, vestes, & reliquas horas canonicas orare, templa, altaria, monasteria fundare & ornare, campanas, ornamenta, vestes, & thesauros accumulare, Romam & ad sanctos currere. Deinde sic vestiti, genita stantes, rosaria & psalteria orantes, & hoc omnia non ante idolum sed ante sanctam crucem dei, vel imagines sanctorum eius facientes, hoc ipsum dicimus deum colere, adorare, & argumento primi praecepti nullos alios habere deos. Quae tamen & usurarii, & adulteri, & omnigeni peccatores, & faciunt,

Ceremonie.